

Репко Інна Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

НАПРЯМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ ЗІ СТУДЕНТАМИ ПЕДАГОГІЧНОГО ВНЗ У КОНТЕКСТІ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Одна з найбільш актуальних для багатьох країн світу, у тому числі і України парадигм кінця ХХ – початку ХХІ століття є стратегія сталого розвитку. У доповіді Комісії ООН сталий розвиток визначався як такий, що «задовольняє потребам сучасності, але не ставить під загрозу здатність майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби».

Питання людського розвитку розглядаються через призму залучення людей до основних сфер: політичної, економічної, культурної та соціальної. Основний механізм покращення позицій сталого розвитку – реалізація політики соціального залучення, бо чим більша частка людей, особливо молоді, залучена до даних сфер, тим кращим буде результат сталого розвитку суспільства.

Незважаючи на актуальність проблема переходу до сталого розвитку залишається дискусійною та потребує подальшого розгляду, особливо в контексті національних особливостей її формування та реалізації. Насамперед, необхідне відродження духовних цінностей, екологічних і етнокультурних традицій народу.

Ціннісно-світоглядні та культурологічні аспекти переходу до стійкого розвитку розглянуто у роботах Т. Гайворона, Л. Гордіної, В. Горшкова, Д. Єрмакова.

Недостатньо вирішеними залишаються проблеми, пов'язані з освітньо-виховною сферою суспільного життя та ролі закладів вищої освіти.

Робота всього професорсько-викладацького складу закладів вищої освіти слід спрямувати на усвідомлення студентською молоддю проблематики підтримки рівня розвитку суспільства, який не руйнує своєї природної основи, духовного і культурного фундаменту, а створювані умови життєдіяльності не призводять до масштабних деструктивних процесів, що загрожують існуванню цього суспільства.

У Концепції національно-патріотичного виховання учнівської та студентської молоді, затверджена МОНУ №582 від 28.05.2015р. та Законі України «Про освіту» від 05.09 2017 року визначено, що освітній процес закладу вищої освіти, а отже і нашої академії повинен забезпечити всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору. У Концепції нової української школи наголошено, що новій школі потрібен новий вчитель, який усвідомлює, що виховний процес є невід'ємною складовою усього освітнього процесу і орієнтуватиметься на загальнолюдські цінності, а отже суттєвих змін зазнає процес і зміст підготовки вчителя у сучасному педагогічному закладі вищої освіти.

З метою реалізації стратегії сталого розвитку країни освітній процес у вищих закладах освіти слід спрямувати на формування громадської позиції і національно-патріотичне виховання молоді, утвердження національних, загальнолюдських цінностей, виховання відповідальності за власне майбутнє, за добробут та долю всієї України необхідно залучити студентів до участі у соціальних проектах, екологічних акціях, валеологічних заходах тощо.

Щодо посилення інформаційно-просвітницької, пропагандистської роботи у сфері правового виховання молоді, розвитку у молоді почуття власної гідності, усвідомлення своїх прав і місця у суспільстві, можливості реалізації їх у поєднанні з виконанням обов'язків слід щорічно проводити заходи для студентів до Всесвітнього тижня права; тижня енергозбереження та Всесвітнього тижня безпеки дорожнього руху; тижня охорони праці; Дня довкілля та Дня землі; Дня Європи тощо.

Проявом патріотичного духу слід є наповнення громадянським змістом виховних заходів різного спрямування: літературних та музичних композицій, лекцій-концертів, вечорів до днів народження відомих українських діячів, поетів, письменників, мистецтвознавців; арт-подорожі куточками України тощо.

Виховна робота у вищому закладі освіти повинна передбачати проведення заходів, що мають на меті відновлення історичної пам'яті про державницькі традиції України та історію національно-визвольної боротьби українського народу: заходи щодо відзначення днів народження видатних державних діячів; трагічних та героїчних роковин в історії нашої країни; вечори-пам'яті(вшанування героїв Небесної сотні; героїв Крут; жертв голодоморів та політичних репресій); лекційних годин до Дня Соборності України; Дня гідності та свободи; Дня пам'яті та примирення; соціальні акції.

Окремою складовою вихованої системи є військово-патріотичне виховання молоді. З метою гідного вшанування мужності та героїзму захисників незалежності і територіальної цілісності України, військових традицій слід організовувати заходи до Дня захисника України та Дня козацтва, до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав; літературно-художньому та творчі конкурси зазначеної проблематики; волонтерські концерти у військових частинах, комісаріатах, шпиталях; участь студентських команд у військово-спортивних змаганнях, спартакіада, квестах тощо.

Отже, планомірна взаємодія педагогів зі студентами з урахуванням реалій сучасності нашої держави сприятиме засвоєння молоддю системи загальнолюдських, духовних та моральних цінностей, забезпечить належну професійну та особистісну самореалізацію студентів за для успішного досягнення життєвих цілей національної інтелігенції відповідно до соціальних і фахових вимог.